

With love from Nicolae

În România lipsește clasa de mijloc și, ca urmare, lipsesc și formele artistice croite după gustul acesteia. Epicul abundent, solicitarea emoțională, psihologiile comune sunt ocolite de literatura autohtonă, lucru sesizat prompt ca o gravă carență de către proaspeții noștri parteneri din Occident. De aceea, una dintre primele lor griji a fost să ne ajute să ne dezvoltăm propriile noastre produse de gen, cum ar fi serialele radiofonice "Piața Rotundă". Inerția noastră cam bătoasă nu a descurajat eforturile celor care știu mai bine ce ne lipsește. De aceea, văzând că noi întârziem să ne apucăm în mod decis de treabă, au făcut-o ei în locul nostru. Piesa **With love from Nicolae** de Lin Coghlan este exact genul de producție pe care unii dramaturgi autohtoni s-au dovedit incapabili să-l încropească. Destine frân-te, femei dezamăgite, bărbați ratați, tineri a căror vitalitate aduce "o rază de speranță", iată ingredientele din care se fabrică oriunde și oricând o poveste eficientă în plan emoțional. Autoarea mărturisește că a stat un timp suficient de îndelungat în România pentru a se familiariza cu moravurile, cu limba chiar, astfel încât culoarea locală să nu fie convențională.

Suntem departe de încercările similare din anii trecuți (Caryl Churchill et comp.), în care înjurăturile neaoșe se scandau stâlcit pe ritmuri de lambadă. Spectacolul produs prin colaborarea Teatrului Dramatic din Constanța cu prestigiosul Bristol Old Vic și cu Clear Day Productions pune în scenă "ciocnirea civilizațiilor", diferențele culturale, contactul cu "celălalt" ca revelator pentru propria condiție. Englezoaica venită să exploreze mediul fostului ei partener român se dezmeticește din ficțiunea romanțioasă în care se complăcea, ajungând să-și privească singurătatea în față. Rudele ei române oscilează între reflexe de sociabilitate latină și resentimente rău mascate. Curios este faptul că și acest spectacol, ca și alte creații artistice englezești inspirate de *genius loci* (mă refer la romanul "Umbre lungi" de Alan Brownjohn), ne placează, ca personaje, într-o zonă psihică mai apropiată de Dostoievski decât de Sadoveanu. Intelectualul englez prizează exotismul oriunde l-ar afla și nu ezită să presare deasupra-i o mână de mirodenii aduse de-acasă pentru a-i spori

gustul.

Trecând dincolo de motivația estetică asumată, spectacolul are un anumit haz prin felul în care potențează diferențele dintre engleza cultă a lui Maggie, cea cvasi-ininteligibilă a fiului ei, Nicky, și cea de baltă (sau mai bine zis "de litoral", căci acțiunea se petrece la Constanța) a românilor. Personajele "se iuțesc" la băutura în conformitate cu dișeul "Estului sălbatic" împrumutat din literatura rusă. Actorii constănțeni joacă bine, cu sensibilitate și naturalețe, dar nu au rigoarea stilistică și nici severa auto-supraveghere a celor englezi. Este vorba mai mult de o diferență de școală decât de valoare, totuși faptul merită o reflecție serioasă. Punându-se cu o energie demnă de o cauză mai bună în slujba demersurilor estetice minore, englezii o fac cu artă și profesionalism, ceea ce este cu siguranță de preferat față de abordarea aproximativă a proiectelor ambițioase.

Adrian Mihalache

WITH LOVE FROM NICOLAE de Lin Coghlan
• TEATRUL DRAMATIC "OVIDIU" din CONSTANȚA
în colaborare cu CLEAR DAY PRODUCTIONS și
BRISTOL OLD VIC • Data reprezentăției: 8 mai 1998 •
Regia: Philip Osment • Scenografia: Carmencita
Brojboiu • Muzica: Liviu Manolache • Distribuția: Aneta
Christu (Emilia), Iulian Enache (Mihail), Monica Mihăescu
(Iuliana), Medeea Marinescu (Gabi), Nicola Redmond
(Maggie), Jonah Russell (Nicky).

Alte măști, piesă 'aceeași

UNDE-I REVOLVERUL ? de Görgey Gábor. Traducerea: Zeno Fodor. Variantă scenică: Mircea Comișteanu • TEATRUL "OVIDIU" din CONSTANȚA •
Data reprezentăției: 14 iunie 1998 • Regia: Mircea Comișteanu • Decorul: Mihai Mădescu • Costumele: Luana Drăgoescu • Muzica: Nicu Alifantis •
Distribuția: Lică Gherghilescu (K. Müller), Iulian Enache (Cuki), Vasile Cojocaru (Excelența), Liviu Manoliu (Kiss), Eugen Mazilu (Marton).

Însoțit de tandemul scenografic Mihai Mădescu-Luana Drăgoescu și de compozitorul Nicu Alifantis, Mircea Cornișteanu oferă la Constanța un *remake* la milimetru al spectacolului realizat, în stagiunea trecută, la Teatrul "Nottara". Același umor dezlănțuit, ascunzând îngândurări pasagere dar cu bătaie lungă, aceeași mișcare în cerc a personajelor în jurul fas-

Foto: Bebe Drăla

excelentă parabolă despre Putere ca rezultată a lașității celor (mai) mulți. Alții sunt actorii: Lică Gherghilescu, impecabil în personificarea servilismului nătâng, fără culoare

Mazilu, desenând cu haz (și haz de necaz) psihologia țăranului cu frică de Dumnezeu și de "ăi mari", Liviu Manolache, convingător în chip de intelectual ezitant. Datorită actorilor, și spectacolul este, în cele din urmă, altul decât

Unde-i revolverul?

cinantului revolver-simbol al autorității, aceeași imposibilitate a eroilor de a ieși din absurdul situației instaurate de ei înșiși – pentru că același este textul: o

sau nuanță, Vasile Cojocaru, compunând minuțios ifosele unui "fost" ajuns din nou în actualitate, Iulian Enache, dând substanță unui lumpen-proletar cam schematic în text, Eugen

cât cel de la "Nottara" – mai omogen, mai echilibrat, mai "rotund". În asemenea cazuri, abaterile de la recomandarea *non bis in idem* devin tolerabile.

A.G.

SC — cronica —

Michael Jackson

al antichității

Alcesta e una dintre (nu multe, ce-i drept) tragedii cu sfârșit fericit, chiar vesel: după ce acceptă să-și dea viața în locul soțului ei, Admetos, regina Alcesta este readusă din Infern de către Heracle, venit în ospetie în palatul îndoliat, și redată familiei (care, în trecut fie observat, asistase cu multe bocete dar cu destulă seninătate la sacrificiul femeii). Poate din acest motiv piesa a fost reprezentată, încă din anul scrierii, 438 î. Chr., nu ca tragedie, ci pe post de dramă satirică. Tot astfel a înțeles-o și a pus-o în scenă Bocșárdi László, într-un spectacol de considerabilă forță; un spectacol, în plus, extrem de atractiv. Prin detalii de costum și de recuzită, ca și prin tonalitatea recitării, directorul de scenă actualizează puternic întâmplările: în conflict sunt prinși un bărbat iubitor, dar slab și fricos și o femeie pe care dragostea profundă, dar nespectaculoasă pentru tatăl copiilor ei o face să se jertfească fără gesturi mari, cu simplitate și liniște. Mai iau parte la acțiune un bătrân egoist și fanfaron (Pheres, tatăl lui Admetos) și, în chip de motor al ei, un Heracle-

vedetă rock, afectând manierele și costumația unui Prince ori Michael Jackson, suflet caritabil în ciuda înfățișării, care știe să dejoace prompt manevrele funeste ale Morții cu aparență de călău automatizat (și cu o "dotare" foarte modernă). Totul ia, astfel, aspectul unei comedii în regulă; al unei comedii muzicale chiar, pentru că, desigur, Heracle (ale cărui intervenții sunt un pic prea dilatate) știe și să cânte și să danseze, antrenându-i în joc, prin adresare directă, și pe spectatori. Admirabil e faptul că, în această cu adevărat

hazoasă desfășurare, regizorul acordă mereu atenție psihologiei, caracterizând personajele cu neașteptată subtilitate și iscând momente de emoție pătrunzătoare, precum în scena despărțirii și în aceea a regăsirii celor doi soți. Este fără greș servit în intenții de o foarte bună echipă actricească, din care se desprind în prim-plan Bocșárdi Gabriella, o Alcesta senzuală și discretă, Pálffy Tibor, un Admetos nervos, în permanență torturat de regrete, remușcări, izbucniri reprimite, și Váta Lóránd, scilicet în rolul lui Heracle.

ALCESTA de Euripide. Traducerea în limba maghiară: Devcseri Gábor • TEATRUL "TAMÁSI ÁRON" din SFÂNTU GHEORGHE • Data reprezentației: 27 mai 1998 • Regia: Bocșárdi László • Scenografia: Bartha József • Muzica: Könzsei Árpád • Distribuția: Albu Annamária (Femeia), Bocșárdi Gabriella (Alcesta), Bartha Boróka (Fata), Molnár Gizella (Bătrâna), Nemes Levente (Pheres), Pálffy Tibor (Admetos), Szakács László (Apollo), Váta Lóránd (Heracle), Veress László (Moartea).

